

Contagi – Màrius Serra

Davant la mania d'aplegar contes sota una mateixa etiqueta que els faci suposadament unitaris o coherents, aquest llibre és d'una diversitat lloable. Aquest fet el fa irregular, però també li resta previsibilitat. Hi conviuen contes ben diferents, circumstància que trobo positiva, perquè tant l'autor com el lector tenen dret a ser contradictoris i a fer la seva feina sense motllos ni models. Ni tan sols el característic estil joguiner de Serra es manté en cadascun dels dinou contes. Contes que no són esquelètics, sinó que van vestits i ben mudats; de fet, les observacions i perífrasis secundàries, no necessàries per a la comprensió del text, poden ser tan estimulants com la trama principal. Dins la varietat, podem dividir els contes en tres categories, no sempre excloents.

D'una banda, no podia ser d'altra manera, hi ha contes enigmàtics, que són el resultat d'aliar un o més jocs de paraules compostos pel mateix Serra amb un trama mínima que els doni un context on desplegar-se. Destaquen *L'enigma de l'ateu*, en què un expert en criptografia retirat, que es guanya la vida fent mots encreuats, desxifra un missatge misteriós, i *Bar àrab*, una exhibició palindròmica de primer ordre que inclou un dels consells cap-i-cua més desobeïts pels poetes contemporanis: "I mireu que rimi". Al costat d'aquests jocs formals, trobem uns altres contes, més enigmàtics que enigmàtics, en els quals la vessant lúdica correspon a l'àmbit del contingut: personatges que se senten atrapats en un escaquer (*L'aranya de Bagdad*), o que en persegueixen d'altres com si fossin fitxes d'un joc de saló (*Seguici, Ulceracions*).

El segon grup de contes el formen els que desenvolupen un acudit, en el sentit d'ocurrència, més o menys afortunat, que poden tenir un final sorpresa (*L'espot*). Màrius Serra hi introdueix grans dosis d'imaginació (*Bus Stop*) i caricatures de personatges d'actualitat (*Sense paraules*), però no són pas els seus millors contes, sinó una reminiscència del seu primer recull, *Línia*.

La novetat de Contagi són els contes seriosos. Malgrat el que diguin alguns còmics, avui dia és molt més difícil tractar un tema tal qual, sense els ingredients sempre agraiïts de la ironia o de l'humor, que no pas fer la gracieta fàcil i passar a una altra cosa. En aquest sentit, una història de pares separats vista per un nen (*El cleptòman i el mar*) o la frustració d'una noia que té el depriment ofici de girar les pàgines de la partitura del pianista que la va seduir un vespre màgic (*L'última pàgina*) són un pas endavant i un repte difícil que Serra ja va iniciar a la novel·la *L'home del sac*. Tot i aquest avanç, el llibre conserva trets dels seus altres llibres: una manera d'escriure popular, poc freqüent en els autors de la seva generació ("Faig més voltes que un voltor sense presa") i una manera d'escriure empàtica, irònica però no sarcàstica, més pròxima a Pere Calders que a Quim Monzó.

"Les mandracions, a més de la poca llargada, eren retòriques, cercaven la contemporaneïtat més absoluta, eren intranscendents en el bon sentit del mot i àdhuc filomandroses i panmandrenques", llegim en un text sobre la literatura pre-abismal inclòs a l'esbojarrat *Amnèsia*. De mica en mica, l'obra de Màrius Serra, sense renunciar a l'enginy ni a la contemporaneïtat, va abandonant la intranscendència i la mandritud juvenils. Avís: en sóc lector fidel, i potser la seva evolució no em desagrada perquè vaig posant seny al mateix temps que ell.